

Region Skånes miljöredovisning 2024

Ordförandens förslag

Hållbarhetsberedning föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige:

1. Regionfullmäktige fastställer miljöredovisningen för Region Skåne avseende år 2024.

Sammanfattning

I miljöredovisningen följs upp Region Skånes interna och externa miljöarbete under år 2024. Miljöredovisningen är regionövergripande och utgår från mål och skrivningar i Miljöprogram för Region Skåne 2030.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2025-04-22
2. Miljöredovisning 2024 (ej layoutat version)
3. Miljöredovisning 2024 (layoutat version)

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Miljöredovisningen beskriver status för år 2024 för Region Skånes operativa och strategiska miljömål. Det finns många resultat som går i rätt riktning, men även resultat som visar på utmaningar i miljöarbetet. Ett urval av resultat för de strategiska miljömålen följer nedan.

Förbrukningsmaterial: Målet är att minska användningen av förbrukningsmaterial inom hälso- och sjukvård i förhållande till producerad vårdtjänst med 30 procent till 2030, jämfört med 2019. Resultatet för 2024 blev en minskning med 3 procent jämfört med 2019. Inköpen av samtliga förbrukningsmaterial minskade med 10 procent mellan 2019 och 2024, varav de material som ingår i guiden för hållbara materialval minskade med 13 procent. För första gången sedan pandemin minskade inköpen av undersökningshandskar

med 1 procent jämfört med 2019. Resultaten innebär att förvaltningarna har minskat sina inköp av förbrukningsmaterial avsevärt, vilket är positivt. Det finns dock potential att ytterligare minska användningen i relation till vårdproduktion, exempelvis genom att byta från engångs- till flergångsmaterial i utvalda områden.

Matsvinn: Målet är att halvera matsvinnet från patientmåltider till 2030, jämfört med 2019. År 2024 minskade matsvinnet med 22 procent jämfört med 2019. Andelen matsvinn var 26,4 procent under 2024, jämfört med 29,8 procent för år 2023. Under 2023 mättes matsvinn både på hösten och våren, men från och med 2024 mäts matsvinn enbart på hösten. Resultaten per förvaltning indikerar att de förvaltningar som infört det nya måltidskonceptet har mindre matsvinn. Centralsjukhuset i Kristianstad har exempelvis redan lyckats halvera matsvinnet jämfört med 2019. Det nya måltidskonceptet förväntas vara fullt infört 2025, vilket därmed ger goda utsikter för ytterligare minskning av Region Skånes matsvinn.

Byggskedet: Målet är minska klimatpåverkan från byggskedet med 40 procent till 2030, jämfört med 2019. Under 2024 fastställdes en basnivå för 2019 gällande klimatpåverkan från byggskedet, vilket gör det möjligt att redovisa resultat för första gången. Klimatpåverkan från avslutade projekt ökade med 20 procent under 2024 jämfört med basnivå 2019. I jämförelse, beräknas klimatpåverkan för planerade byggprojekt bli 42 procent lägre jämfört med 2019, vilket visar på hög ambition och potential att minska klimatpåverkan i framtida projekt.

Landbaserade transporter: Målet är att ha 100 procent fossilbränslefria landbaserade transporter i egen och extern regi till 2030. Under 2024 uppgick andelen fossilbränslefria drivmedel för Region Skånes landbaserade transporter till 96 procent, vilket är en minskning med 1 procent jämfört med föregående år. Minskningen beror på ökad användning av fossil diesel och minskad användning av förnybar diesel, samt sänkt reduktionsplikt. Årets resultat påverkades inte i en större grad av dessa faktorer tack vare den allmänna kollektivtrafiken, vilken är 100 procent fossilbränslefri och står för merparten av drivmedelsförbrukningen i egen och extern regi.

Klimatbokslut: Region Skånes utsläpp av växthusgaser uppgick under 2024 till 195 423 ton CO₂e. Årets klimatbokslut omfattar en större antal utsläppskategorier än tidigare, vilket begränsar jämförbarheten över tid. De kategorierna med störst utsläpp är byggnation, vilken för första gången kommer med i redovisningen, samt transporter, inklusive kollektivtrafik. Dessa kategorier står för 65 procent av Region Skånes utsläpp av växthusgaser. Förbrukningsartiklar följer efter och motsvarar 22 procent av utsläppen.

Användning av särskilt farliga ämnen: Målet är att inga avsiktligt tillsatta särskilt farliga ämnen ska finnas i produkter, varor och livsmedel till utgången av 2030, förutom där det finns dokumenterade beslut om undantag. Under 2024 har målarbetet fortsatt med fokus på utbildning, ökat engagemang och utveckling av

processen för dokumentation av undantag. För att förbättra uppföljningen av målarbetet gällande produkter har numeriska basår etablerats avseende antal utförda utfasningsutredningar respektive antal utförda riskbedömningar. Basåren visar att 215 utfasningsutredningar och 1200 riskbedömningar har genomförts i Region Skåne mellan 2022 och 2024. För varor har Region Skåne ställt krav på utfasning av särskilt farliga ämnen i upphandlingar av bland annat medicintekniska förbrukningsmaterial, förbrukningsmaterial i papper och plast, textilier och arbetsskor. Livsmedel har också prioriterats upp under 2024. För att kunna minska förekomsten av särskilt farliga ämnen i livsmedel behöver Region Skåne ställa krav på att producenter exempelvis inte använder miljöskadliga bekämpningsmedel, samt att tungmetaller och andra miljö- och hälsoskadliga ämnen minimeras i produktionen.

Ekologiska livsmedel: Målet är att 60 procent av livsmedelskonsumtionen ska utgöras av ekologiska livsmedel till 2030. För att uppnå målet ska i första hand ekologiska, närproducerade livsmedel väljas och i andra hand ekologiska livsmedel. Under 2024 var 24,2 procent av livsmedelsbudgeten ekologisk, vilket är knappt 1 procent lägre än föregående år. Andelen inköpta livsmedel vars ursprungsland är Sverige var 37 procent, och 68 procent av livsmedlen var producerade i Sverige.

En fullständig analys av målstatus för samtliga strategiska mål i miljöprogrammet finns att ta del av i Region Skånes miljöredovisning 2024. En kortfattat uppföljning av de operativa målen för år 2024 ingår också i miljöredovisningen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet i sig medför inga ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet i sig medför inga negativa miljökonsekvenser. Miljöredovisningen finns enbart i digital version. En tillgänglighetsanpassad version tas också fram.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan med fackliga organisationer har inte bedömts nödvändig.

Uppföljning

Miljöredovisning 2024 är uppföljningen av *Miljöprogram för Region Skåne 2030*.

Tony Rahm
Ordförande

Anna Åkerberg
Hållbarhetschef